

VERENIGING VOOR VRIJ EN VERANTWOORD VAREN OP DE WADDEN

2013
OKTOBER

BERICHTEN
89

BESTUUR VERENIGING WADVAARDERS

Kor Wijngaarden	voorzitter
Jaap Klanderman	secretaris
IJsbrand Dijkstra	penningmeester
Pieter van Kuppenveld	lid
Jan Röben	lid

e-mail: wadvaardersbestuur@wadvaarders.nl
of postbusadres secretariaat

REDACTIE

Marian Christiaanse, Sieny van Weesep,
Roel Luiten, Paul Raasveld en Maarten Snel.
e-mail: wadvaardersberichten@wadvaarders.nl
of postbus adres secretariaat

VORMGEVING

Ferdi Uuldriks

FOTOREDACTIE

Evert Jan de Kluizenaar

SECRETARIAAT EN LEDENADMINISTRATIE

Vereniging Wadvaarders
Postbus 6139 9702 HC Groningen

Adreswijzigingen of vragen over de contributie
graag via bovenstaande postbus.
Overige correspondentie via de postbus
of: wadvaardersledenadministratie@wadvaarders.nl
of via de website (www.wadvaarders.nl).

CONTRIBUTIE

Minimaal € 25,- per jaar bij automatische
overschrijving;
bij handmatig overschrijven minimaal € 28,-
per jaar.
ING-rekening 3991305
ten name van Wadvaarders te Groningen

INTERNET

www.wadvaarders.nl
wadvaardersinfo@wadvaarders.nl

OVERNAME: van foto's en teksten- ook na
publicatie op de Wadvaarderssite is alleen
toegestaan met bronvermelding en met
toestemming van de fotograaf of auteur.

Inleverdata copij 2013:

Berichten 90 16 december

Secretariaat en ledenadministratie:

Vereniging Wadvaarders
Postbus 6139
9702 HC Groningen

Wadvaarderswinkel

Berichten is een uitgave van en voor leden van de Vereniging Wadvaarders en verschijnt viermaal per jaar. Aan de inhoud of het ontvangen van Berichten kunnen geen rechten worden ontleend.

Inhoudsopgave Berichten 89

inhoudsopgave

pag. 3	Voor u gelezen	Roel Luiten
pag. 4	Van de voorzitter	Kor Wijngaarden
pag. 6, 7	Droogvallen met drie kielen	Eilard Jacobs
pag. 8	Uit het logboek van de Maria Clasina	Gertjan Rhebergen
pag. 9	Hoe doen zij het? Veranderingen op het Duitse Wad	Jaap Klanderman
pag. 10	Wadvaren langs IJssel en Oude Rijn	Jaap Klanderman
pag. 11	Wadvaarderskalender en nieuwe T-shirts	Annemarie Zuydweg-Fix
pag 12, 13	Gele tonnen	Maarten Snel
pag. 14	(Zee) hondsbrutaal, die beesten	Maria C. Haes
pag. 15, 16, 17	Interview met gedeputeerde, mevrouw J. Geldhof	Paul Raasveld
pag. 18, 19	The Wash	Tjerk van der Zijpp
pag. 20	Gedicht	Annabel

Fotoverantwoording Berichten 89

Voorpagina boven:	Gertjan Rhebergen
Voorpagina onder:	Ciska van Geer
Pagina 3:	Erik de Kluizenaar
Pagina 5:	Evert Jan de Kluizenaar
Pagina 6 en 7:	Eilard Jacobs
Pagina 8:	Gertjan Rhebergen
Pagina 13:	Internet
Pagina 14:	Evert Jan de Kluizenaar
Pagina 17:	Ciska van Geer
Pagina 18:	Google Earth
Pagina 20:	Katja Linders
Achterpagina:	Eilard Jacobs

VOOR U GELEZEN

Voorzitter Kor van Wijngaarden doet verslag in het openingsartikel over de voortgang rond het Pact van Rede en het Actieplan Vaarrecreatie Waddenzee. Wij komen vooruit met horten en stoten als een bokkige Waddenzee. Discussiepunt blijkt de doorsteek bij de Blauwe Balg te zijn. Eilard Jacobs verhaalt hoe het zit met het droogvallen met een kimkieler. Het blijft ook voor hem uitkijken om niet in een moddergat te belanden.

Ander proza is het verslag uit het logboek van Gertjan Rhebergen. Door zijn nauwkeurige omschrijving is dit het beste te lezen met de kaart van het Wad op schoot.

In deze Berichten doet Jaap Klanderman gewag van de actuele bestuurszaken en er wordt een aankondiging gedaan over de herfstbijeenkomsten van de Wadvvaarders.

Hans en Annemarie Fix hebben weer een mooie kalender 2014 in de maak en zij zijn de initiatiefnemers voor de nieuwe T-shirts met Wadvvaarderslogo. Een mooie outfit zo onder de Wadvvaardersvlag.

Paul Raasveld heeft een boeiend gesprek met gedeputeerde mevrouw Geldhof uit Noord-Holland. De gedeputeerde is een echte hoeder van het Convenant Vaarrecreatie 2007. Het is prettig dat deze bestuurder wel degelijk oog heeft voor een goede afweging van belangen en niet kiest voor de ogenschijnlijk gemakkelijkste weg.

Uit de categorie verhalen over het ruige wadleven, doet Tjerk van der Zijpp uit de doeken hoe het varen is in The Wash.

Aan het eind van de Berichten een poëtische bijdrage.

Roel Luiten

Van de voorzitter

Terwijl ik dit bericht schrijf, is het eind september en ik sta op het punt het Wad op te gaan. Dus een prima moment voor inspiratie. We gaan met de “De Brave Hendrik”, de Lemmeraak van een goede vriend. En dit is de 30e keer dat we dit met z'n vieren als vrienden doen. In 1983 zijn we begonnen met de Harlingen-Terschelling race. Dat hebben we 15 jaar volgehouden en daarna zijn we doorgedaan als toer/wadzeilers (andere levensfase misschien?). Het is ieder jaar weer een bijzondere reis, waar allen steeds weer erg van genieten. In 30 jaar leer je elkaar en de boot wel heel erg goed kennen!

Dit jaar ben ik ook met een heel andere traditie begonnen. Ik heb mijn 2 kleinzonen voor het eerst meegenomen het Wad op. Vanuit Lauwersoog naar Schiermonnikoog, dan naar het Rif/Engelsmanplaat. Daar drooggefallen, een bezoek gebracht aan de vogelwachters, de nacht half droog gevallen, half voor anker en dan weer terug naar Lauwersoog. Een beleving om met deze jonge generatie vrij en verantwoord te varen op onze geliefde Waddenzee. Ze willen volgend jaar weer!

Bestuurlijk stond de zomer in het teken van het uitwerken van het Pact van Rede en het werken aan het Actieplan Vaarrecreatie Waddenzee onder leiding van Twijnstra en Gudde. Het werken aan deze projecten gaat vaak als de processie van Echternach, 3 stappen naar voren en 2 terug. Toch is het zeer de moeite waard om onze doelstelling van Vrij en Verantwoord Varen op Waddenzee, met inachtneming van de Erecode, verder gestalte te geven. De recreatieve natuurbeleving van ons als Wadvaarders is goed verenigbaar met het in stand houden en ontwikkelen van natuurwaarden, mits goede en uitvoerbare en handhaafbare spelregels gehanteerd worden. Staatssecretaris Dijkzwaart zet hier ook op in, zie het interessante artikel in de Volkskrant van 19 augustus jl.

Tegelijk realiseer ik me de lastigheid om met meer dan 20 belanghebbende organisaties tot een goed actieplan te komen, waarin een ieder ook nog voldoende van zijn of haar doelstellingen herkent.

In de eerstvolgende Berichten krijgt u het vervolg te lezen!

De Blauwe Balg staat in de belangstelling, ook bij de kleinkinderen aan boord van de “Waterhaes”, zie het artikel verderop in deze Berichten. Ook werd de Blauwe Balg, de gewenste zuidelijke doorsteek, tijdens de inventarisatie in maart tijdens de Pact van Rede bijeenkomst in Harlingen als een belangrijke veilige doorgang voor ons als Wadvaarders genoemd. 't Is dus de moeite waard om met elkaar als betrokken organisaties de modus te vinden om daar natuur en recreatie elkaar te laten vinden in een veilige doorgang. In de volgende Berichten gaan we dieper in op dit soort zaken. Ook dynamische zonerings komt dan aan de orde. Ik maak u alvast nieuwsgierig!

Tenslotte, de laatste zinnen van deze “Van de voorzitter” schrijf ik aan boord van “De Brave Hendrik”. We varen met oostenwind, geheel bezeild, naar Vlieland, nu met meer dan 8 knoop SOG, aldus de iPad Navionics!

Kor Wijngaarden

Droogvallen met drie kielen

Droogvallen was met onze zeeschouw iets wat eigenlijk vanzelf gebeurde. Onder het varen verdween op een bepaald moment het water van het Wad en dan lagen we droog. Ons huidige schip, de Odyssee, is een Maurice Griffiths ontwerp met drie kielen. Een dooskiel en twee kimkielen. Prima geschikt om weg te zakken in de Engelse glorious mud, maar met een beetje meer beleid dan we vroeger gewend waren, ook wel om droog te vallen op het Wad. Het lastige is dat de dooskiel een flink oppervlak heeft (zo'n 40 cm breed) en de kimkielen maar smal zijn. De kimkielen zijn ook 2 cm korter dan de dooskiel, dus het schip valt altijd droog op de dooskiel en één van de kimkielen. Als de bodem dan een beetje mee veert -en dat wil op het Wad wel eens gebeuren- zakt de kimkiel enthousiaster weg dan de dooskiel. En dan staan we dus scheef. Het liefst vallen we daarom droog op een met betonnen platen verharde waddenbodem, want het schip kán best mooi rechtop staan. Nu weten we allemaal dat in de praktijk de bodem, nadat je drooggevallen bent, er altijd weer een beetje anders uitziet dan je verwachtte toen er nog water stond. Als we op een wantij gaan droogvallen prikken we dus eerst flink rond om een hard stukje te vinden. Die zijn er wel, maar ja wáár? Soms weet je dat van een vorige keer. Vorig jaar ben ik bijvoorbeeld wel drie keer drooggevallen op een specifiek plekje op de Abt, keurig recht. Maar ja of dat dit jaar dan ook weer zo is...? Deze zomer zijn we twee keer drooggevallen op het Wierumerwad.

Altijd weer een prachtig plekje, met het avondeten voor het oprapen. Maar het harde stuk van vorig jaar kon ik toch niet vinden (althans niet bij het ankeren, toen het water eenmaal weg was en we wat blubberig en dus scheef lagen, bleek het een paar honderd meter verderop keurig "geasfalteerd").

Waar het flink stroomt is het altijd wel hard. Maar die stroom kan er ook voor zorgen dat de kimkiel waar het schip op steunt wordt ondergraven. En wat er dan gebeurt heb je helemaal niet meer in de hand. Zo kwamen we eens met onze zeeschouw (dus helemaal geen kimkielen, gewoon een platte bodem) erg scheef te liggen bij de Cocksdorp. De stroom spoelde een kant onder het schip helemaal uit. Dus van de echt harde bodems nabij de zeegaten blijven we toch maar een beetje weg.

Is dat scheefvallen nou erg? Om te beginnen lijkt het erger dan het is. Als je vindt dat je al hartstikke scheef ligt wijst de clinometer nog maar 15 graden aan. Het meeste wat we meegemaakt hebben is 20 graden. Als je zeilt met een beetje wind lig je schever. Alleen dit duurt wel wat langer en is ook niet door het vieren van het zeil of een koerswijziging te verhelpen. Eten koken lukt met ons cardanisch kooktoestel nog best, de afwas doen vraagt al wat meer aandacht, wil je tenminste dat het water in het afwasteiltje blijft zitten. Slapen in de kooi aan de hoge zijde is wat vermoeiend, vooral als je je een keertje omdraait, maar in de lage kooi lig je des te steviger.

Kan de boel ook omvallen? Het antwoord is ja. Als de dooskiel een redelijk stevig fundament heeft en de kimkiel op schier peilloos diepe modder staat, dan kan de boot scheefvallen tot het vlak de bodem raakt. Dat is ongeveer 45 graden scheef. Niet echt comfortabel meer, maar echt kwaad kan het toch ook nog niet. Als het water weer opkomt doet de boot dat ook. De eb duurt dan wel véél langer... Vandaar dat gepeil van ons voor het droogvallen. Je weet maar nooit of er niet toevallig een al dan niet met modder gevuld gat onder de steunende kimkiel ligt.

Droogvallen met drie kielen (vervolg)

Als je scheef begint te zakken, is er dan nog wat aan te doen? Wat ik nog wel eens doe is een reserve anker uitbrengen en dan met een val uit de top van de mast de boel op spanning brengen. In hoeverre de mast het kan houden als het echt mis gaat is echter maar de vraag. Als het schip zeilend scheef ligt komen er weliswaar ook zijdelingse krachten op het tuig, maar ook een oprichtende kracht op de romp. Die laatste ontbreekt als het water eenmaal weg is en er geen bodem onder de kimkiel ligt. Het uitzetten van het anker naar de masttop is veel meer bedoeld om de belasting op de steunende kimkiel wat te reduceren, zodat de boel niet nog verder wegzakt. En als moreel steuntje dat je tenminste je best gedaan hebt het schip een beetje recht op te houden. Vallen we nu minder vaak droog, nu het er

wat meer op aankomt? We laten ons het Waddenplezier echt niet afnemen, dan maar zo af en toe een beetje scheef. We weten natuurlijk de harde plekjes wel steeds beter te vinden. We ontdekken trouwens ook steeds meer de charme van ankeren op dieper water als alternatief, vooral voor de nacht. Bij Vlieland bijvoorbeeld, dan laten we ons overdag lekker droogvallen in het modderlaagje en scharrelen rond op het eiland. 's Avonds laat, als het schip weer drijft, zoeken we het diepere water op. Ook al omdat je vaak met laagwater wil vertrekken. Kortom, drie kielen zijn op het Wad nog altijd beter dan één.

Eilard Jacobs
"Odyssee"

Uit het logboek van de Maria Clasina

Op 21 augustus 2013 tocht van Schier naar Noordpolderzijl gemaakt.

Route: Reegeul, Grote Siege, Gat van Schiermonnikoog, Glinder, Zoutkamperlaag, Groninger Balg (Poepegat), Lutjewad, Spruit, Hornhuizerwad, Pieterburen Wad, Robbengat, Zuid Oost Lauwers.

Verwachte waterstanden volgens tabellen:

Lauwers HW 11:16 +141 cm

Noordpolderzijl +53 min d.w.z. 12:09

LW 17:56 -146 cm

HW 23:45 +112 cm

Noordpolderzijl +53 min d.w.z. 00:38

Wind W-NW 2-4, diepgang schip 70 cm.

Alles gezeild behalve laatste deel geul naar NPZ. Vertrek van Schier ca. 10:00 (1,5 uur voor HW 142 cm)

Tot Lutjewad LW 38 vele tonnen afgesneden; daarna minder water onder de kiel en (rekening houdend met ervaringen uit eerdere jaren) bij het wantij vanaf de SP 7 tot de RG 2 de betonning gevolgd. In Zuid Oost Lauwers al diepte prikkend weer afsteken buiten de geul.

Aankomst ZOL 11 13:09

(1 uur na HW NPZ) ruim water onder kiel

ZOL 17 14:30

(2,5 uur na HW NPZ)

daarna naar groen betonde VN geul naar de visserijhaven. Betonning volgend.

Vastgelopen in goed beprikte geul op 1 mijl uit haven om 15:10, ruim 3 uur na HW NPZ. Als je na het vastlopen naar de kwelder besluit te lopen houdt er dan rekening mee dat de slik in de dwarskanalen tot het kruis komt; het is veiliger om de rand van de geul te volgen dan ga je max. 40 cm het slik in.

In de nacht met het volgende HW om 23:55 weer losgekomen (1 uur voor HW) en rustig aan met de stroom mee de haven ingescharreld. Bij LW blijft er wat water in de haven staan, schip staat in de blubber.

Bij het verlaten van de haven, de volgende dag om 11 uur, 2 uur voor HW kwamen er wat grotere schepen van kokkelvissers met de vloed de haven in. Passeren past niet, dus wachten waardoor een stukje tij verloren gaat. Groene VN tonnen zijn goed zichtbaar, er is daar om 2,5 uur na HW nog voldoende water. Groene prikken staan op korte tussenaafstanden, zijn voorzien van retroreflecterende bandjes en zijn op circa 5m naast hart vaarwater geplaatst.

De haven is heel sober. Op twee plaatsen is er stroom en water. Wij troffen geen havenmeester.

Gertjan Rhebergen
"Maria Clasina"

Hoe doen zij het? Veranderingen op het Duitse Wad

Mijn andere hobby gaat over klassieke treinen en trams. Heel vroeger was ik en tegenwoordig ben ik weer vrijwillige stoker (en nog een paar dingen) bij de Stoomtram Hoorn-Medemblik. Zeker in de begintijd keken we wat verlekkerd de Noordzee over, naar al die Britse museumlijnen, die het – vonden wij toen – zo goed voor elkaar hadden. Ons verenigingsblad kende dan ook een min of meer vaste rubriek met als titel “Hoe doen zij het?” Het was duidelijk meer “ter leringhe” bedoeld dan “tot vermaeck”.

Daar moest ik aan denken toen Pieter van Kuppenveld en ik medio september terugreden uit Emden, na een overleg bij het Wasser- und Schifffahrtamt (WSA) daar over het onderwerp “Wassersport im Wattenmeer”. De Wadvaarders worden sinds een aantal jaren ook uitgenodigd voor dit (in principe) jaarlijkse overleg tussen de instantie, die verantwoordelijk is voor de betonning van de Duitse Waddenzee, en alle betrokken organisaties van watersporters in en rond dat gebied.

We werden getroffen door de open toon van het overleg. Problemen kwamen op tafel, mogelijke oplossingen werden gezamenlijk besproken, gevraagd werd naar punten die van watersportkant nog op tafel zouden moeten komen. We vroegen ons direct af waarom wij in Nederland zo'n overleg met deze verantwoordelijke instantie(s) eigenlijk niet meer kennen.

Een paar punten uit het overleg brengen we hieronder al vast onder de aandacht van de Wadvaarders.

In Duitsland is het voor schepen kleiner dan 24 meter toegestaan windmolenparken te bevaren, tenzij het zicht minder dan 1000m is, het donker is, bij windkracht 6 of meer of met uitstaande netten. Uitzondering op deze regel is het windpark Riffgatt boven Borkum. Daar geldt een vaarverbod. Onduidelijk is nog wat daar de regel zal worden als begin tot midden 2014 dat park geheel klaar is.

De Ley bij de aanloop van Greetsiel is behoorlijk aan het verondiepen. Vooral is dat het geval tussen L5, L7 en L8. Bij normaal HW staat daar nu nog maar 1,70 tot 1,80 meter. Let bij aanloop via Bants Balje en Greetsieler Legde op de betonningswisseling!

Het Norddeicher Wattfahrwasser is – na enige tijd onbetond te zijn geweest – sinds enkele jaren weer beprikt. Nu is het zó ondiep geworden, dat de tonnenlegger er eigenlijk niet meer kan komen. Volgend jaar zal de betonning weer ontbreken. Als alternatief wordt gewerkt aan een beprikte route van Bants Balje 9 via de Kopersandpriel naar de Memmert Balje. Op dringend verzoek van de recreatievaarders zal dan ook gekeken worden naar betonning van een zuidelijker doorsteek van het Memmert Wfw naar het Busetief, zodat het echte Norderneyer Seegatt vermeden kan worden.

De rode tonnen krijgen in Duitsland een andere (verkeers)rode kleur, die minder opvallend is, maar wel goedkoper. Het platform Z1 in de Eems, in de buurt van de splitsing met de Osterems is verwijderd. Kabelwerkzaamheden in het Vorentief (uitgang Osterems) zijn waarschijnlijk voor het begin van het vaarseizoen 2014 klaar.

WSA heeft de palenopstand zuidelijk van de geul onder Norderney verwijderd. Daarmee is een gevaarlijk obstakel opgeruimd. Met dank aan de mensen van de Lütjenoo! Snelvarende werkschepen zijn regelmatig een probleem omdat ze enorme hekgolven trekken. Ook in Duitsland is de waterpolitie sterk ingekrompen. Maak foto's – suggereren de mensen van WSA – en doe daarmee aangifte als je door zo'n snelvaarder schade of andere problemen ondervindt.

Op het oostelijke Wad – daar is WSA Wilhelmshaven de verantwoordelijke instantie en ook daarvan is een vertegenwoordiger aanwezig – is er een probleem rond de betonde geul naar Horumersiel, maar die is een zaak van het Land Niedersachsen. De angst voor vermindering van de betonning van kleine havens wordt niet zo ernstig ingeschat. Allereerst zal de binnenvaart daar last van krijgen en gaan klagen.

Jaap Klanderma

Wadvaren langs IJssel en Oude Rijn

Terwijl ik dit schrijf dreigt de nazomer nog een kleine oprisping te krijgen. Toch zitten we duidelijk al in de herfst. De dagen worden korter, van regen, wind en mist hebben we al geproefd. De reserveringen voor winterstallingen van boten zijn of worden gemaakt en hier en daar begint een enkeling al met winterklaar maken.

Als bestuurslid van een vereniging als de onze merk je de seizoenswisseling misschien wel het duidelijkst doordat het vergaderseizoen opeens weer losbreekt. Op ons gebied was dat in de voorbije weken duidelijk het geval. Maar we merken het ook omdat ons herfst- en winterprogramma weer aan de orde is.

Traditioneel komen we eind oktober en begin november bij elkaar in het binnenland, in Zwolle en Woerden, langs IJssel en Oude Rijn. Deze Herfstbijeenkomsten zijn altijd uitstekende gelegenheden om met elkaar bij te praten over wat er sinds de Wadvaardersdag van eind januari vanuit de vereniging is gebeurd en over wat we zelf hebben beleefd. Uiteraard is "Wat heeft het vele overleg met overheden in allerlei verbanden ons nu gebracht?" een thema op deze avonden. Maar vooral willen we aandacht geven aan de ontwikkelingen in de nieuwste tak van onze activiteiten: de voorlichting, opleiding en toerusting. In 2012 zijn we daarmee begonnen, op basis van signalen uit de vereniging. In 2013 hebben we een paar grote stappen gezet.

Ook daarover praten we u bij. Sleutelwoord daarin is Nautin, het nieuwe internetmedium vol nautische informatie, waar alle leden van de Vereniging Wadvaarders op basis van hun lidmaatschap toegang hebben. De avonden in Zwolle en Woerden bieden een prachtige gelegenheid om de mogelijkheden van deze site te demonstreren en er zelf ervaring mee op te doen.

De bijeenkomsten beginnen om 20.00 uur (zaal open 19.30 uur) en vinden plaats op

donderdag 31 oktober in de Oosterkerk, Bagijnensingel 15-2 (8021 AC), ingang Koewegje 2, te Zwolle (te voet tien minuten van het NS-station; parkeren op de Turfmarkt),
en op
dinsdag 5 november, in 'de Baron', Utrechtsestraatweg 33 (3445 AM) te Woerden (ongeveer 300 meter vanaf het NS-Station).

We hopen dat u met velen op één van deze bijeenkomsten aanwezig zult zijn. U kunt zich nu al aanmelden bij ons secretariaat, via wadvaardersbestuur@wadvaarders.nl. Voor de organisatie is het prettig als we weten op hoeveel mensen we kunnen rekenen. Voor vragen of nadere informatie kunt u terecht bij ondergetekende.

e-mail: secretaris@wadvaarders.nl
of telefoon 0251 – 244 616.

Namens het bestuur,
Jaap Klanderman, secretaris

Uw foto op de Wadvaarderskalender?

Ook voor 2014 wordt er natuurlijk weer een wadvaarderskalender gemaakt. We hopen dat u afgelopen zomer weer heel veel mooie foto's heeft gemaakt met het Wad als onderwerp. Uw foto maakt kans om op de Wadvaarderskalender van 2014 terecht te komen!

De spelregels zijn:

Selecteer enkele van uw mooiste wadfoto's (maximaal 3) en stuur deze naar kalender@wadvaarders.nl. De foto moet een minimale resolutie hebben van 3000x2000, en van liggend formaat zijn, zodat hij goed overkomt op het kalenderblad.

Inleveren kan tot 25 december.

Uit de inzendingen worden de 12 mooiste geselecteerd. De drie beste inzendingen ontvangen een complete kalender (met referentieplaats naar keuze) thuis.

De kalendercommissie,
Hans Fix
Annemarie Zuydweg-Fix

T-shirts bestellen met Wadvaarderslogo

Het is sinds kort weer mogelijk een T-shirt met het Wadvaarderslogo te bestellen. Dit kan via de site, kijk onder: Vereniging > Ledenservice > T-shirts bestellen.

De producten in de online-shop worden bedrukt door Spreadshirt, zij handelen ook de bestelling af. Er staan nu enkele T-shirts in de shop, namelijk verschillende standaard T-shirts, een poloshirt, een vrouwenmodel, een kindershirt, een rompertje, een rugzak. De gewenste kleur en maat kan worden opgegeven. Er is nog veel meer mogelijk qua kleur en artikelen, dus als je een idee hebt, laat het vooral weten! Dat kan via onze Wadvaarders-website.

De printtechniek voor de meeste T-shirts is flockdruk. Dit voelt fluweelachtig aan, zit prettig en de kleuren blijven helder en glanzend ondanks regelmatig wassen tot 40°C.

Annemarie Zuydweg-Fix

Gele tonnen

Gele tonnetjes op het Wad, wat doen die daar eigenlijk? Ze maken geen deel uit van de laterale markering, maar geven wel een aanwijzing voor de scheepvaart. Zo liggen er gele tonnen in o.m. de Blauwe Slenk (bocht Pannengat), het Molengat (bij Texel), bij de defensiepalen van schietterrein de Marnewaard, langs de zuidzijde van de Pollendam, in het voormalige Smeriggat. Maar er zijn er meer. Over een aantal ervan zullen wij in deze en komende Berichten rapporteren.

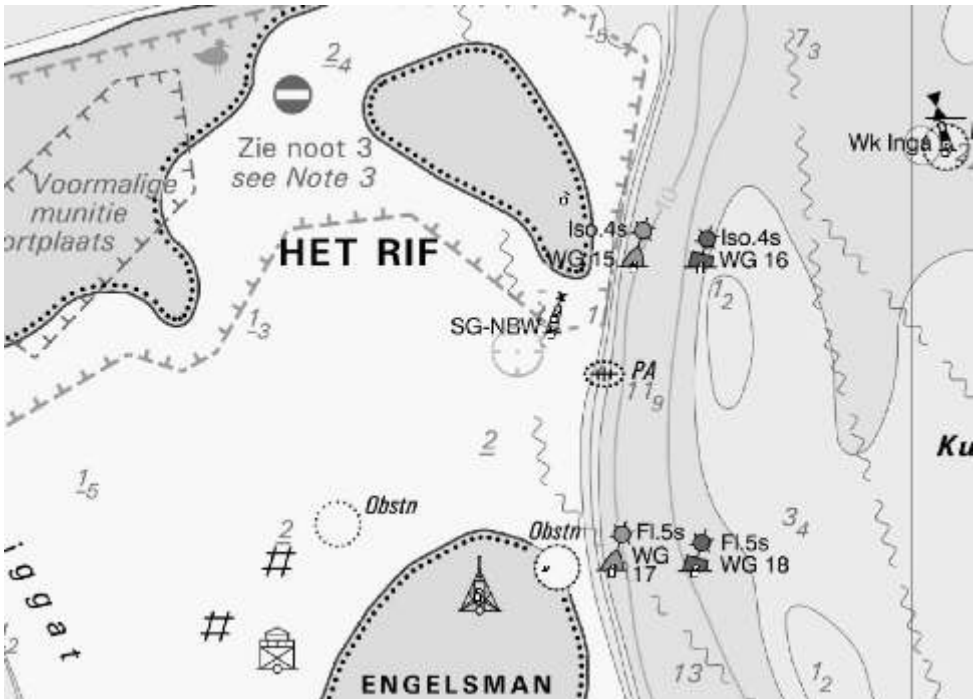
Voor de noodzakelijke achtergrondinformatie over de gele tonnen op het Wad ging ik te rade bij de heer Lijsenaar van Rijkswaterstaat (RWS). Hij zegt daarover: "Gele markering is in feite niet bestemd voor navigatie, maar geeft vaak een gebied of voorwerp aan. De gele betoning wordt bijvoorbeeld toegepast ter markering van verboden gebieden, baggerspreiding, ankerplaatsen, oefen- en visserijgebieden. Tevens voor speciale gebieden als voor snelle motorboten, water-

skiën, zeilplanken, kitesurfen, wedstrijden e.d. En voor het aangeven van kabel- en leidingposities en van meetinstrumenten onder water."

In dit nummer iets over de gele ton die de ingang van het voormalig Smeriggat aangeeft, de geul tussen Rif en Engelsmanplaat. Eerst een terugblik.

Tot in het seizoen 2006 was de geul tussen Rif en Engelsmanplaat betond; het was een zeer geliefde plaats om te ankeren en droog te vallen. Destijds heette dat het Smeriggat. Ik heb er wel eens meer dan tien schepen tegelijkertijd zien liggen. Op sommige plaatsen was het zand daar lekker hard, elders alleen maar slik. Dus je moest het wel zo'n beetje weten.

Afhankelijk van de wind kon je kiezen: aan de zuidzijde gaan liggen en dan wandelen naar het drenkelingenhuisje op de Engelsmanplaat. Ik ben daar begin tachtiger jaren eens in geweest; toen lagen er nog dekens en nood-

Gele tonnen (vervolg)

rantsoenen in een kist, in dat niet-afgesloten hutje op palen. Later werd dit de vogelwachtershut.

Je kon ook aan de noordzijde droogvallen en dan kon je het hele Rif over lopen, want er broedden tot 2002 nog geen Noordse sterns. Tijdens het seizoen 2002 kwam er een kleine broedkolonie van deze zeldzame vogels en werd het oostelijk deel van het Rif afgesloten, gemarkeerd met bordjes. Zo ontstond er midden in het seizoen een artikel 17-gebied (nu art. 20). Wij maakten dat nieuws bekend via onze Wadvaarders-webside, maar die was destijds nog lang niet zo populair als nu.

Het Smeriggat, de geul die toen nog tussen Rif en Engelsmanplaat liep, begon allengs te verzanden en tijdens het seizoen 2006 wilde RWS de betonning verwijderen. Terwijl ik aan het zeilen was belde de LNV-medewerker waar wij vaak mee te maken hadden mij hierover op. "Tijdens het seizoen", dat leek een erg slecht idee, want verwarrend voor alle schepen die naar dat Smeriggat toe wilden komen om te ankeren of droog te vallen. Na enig overleg achter de schermen werd besloten de betonning nog een paar maanden te laten liggen en de discussie hierover uit te stellen tot na het seizoen. In de winter van 2006/2007 volgde een gesprek tussen RWS, het ministerie van Landbouw, Natuur en Visserij (LNV, wat nu EZ heet), de Bruine vloot (BBZ), het Watersportverbond en de vereniging Wadvaarders. Het belang van de broedkolonie (die sinds 2002 jaarlijks terugkwam) werd erkend, en ook werd ingezien dat deze plek een veilige en daarmee belangrijke ankerplaats c.q. droogvalplek vormde voor de recreatievaart. Maar RWS wilde de bestaande betonning verwijderen en een nieuwe geul betonnen (wat thans het Smeriggat is). Dat zou betekenen dat daarmee de entree van de favoriete droogvalplek vanuit Westgat/ Zoutkamperlaag wel erg moeilijk vindbaar zou worden. Er liep (en loopt) namelijk een vervaarlijke "haak" onder water, vanaf de oostpunt van het Rif naar het zuiden. Daar moet je wel eerst omheen om in het veilige ankergebied te komen. Het leek een patstelling te worden: RWS wilde geen betonning in de ondiepe geul, recreanten

wilden veilig het voormalig Smeriggat in kunnen varen en dan op eigen gezag en ervaring een plekje zoeken, LNV wilde de oostkant van het Rif afsluiten middels een aanwijzing tot artikel 17 gebied (nu art. 20). Wie het verzonnen heeft, dat weet ik nu niet meer, maar er kwam een briljante oplossing uit de hoge hoed:

1. RWS legt géén laterale markering in het voormalige Smeriggat.
2. LNV bepaalt de positie waar de zuidpunt van die "haak" van het Rif precies ligt.
3. Die positie wordt met een gele boei gemarkeerd die dan de grens van het afgesloten gebied aangeeft.
4. De recreanten hebben dankzij die gele ton een veilige entree tot hun geliefde anker- en droogvalplek. En zij weten meteen dat daar het niet-toegankelijke gebied begint.

Ik ben er afgelopen zomer weer eens geweest en die gele ton vervult nog steeds een perfecte functie voor alle betrokkenen. Zo leidde goed overleg in 2006 tussen RWS, LNV en de recreatievaart tot een evenzeer creatieve als effectieve oplossing, die bovendien de tand des tijds blijkt te kunnen weerstaan.

Met dank aan de heer Lijenaar (RWS).

Maarten Snel
"Gulliver"

(Zee)hondsbrutaal, die beesten

Artikel 20-gebieden voor zeehonden, het zal wel noodzakelijk zijn (alhoewel??). En het is ook handig, want dan weet je waar je ze zoeken moet. Vooral met kinderen aan boord is dat prettig en veelbelovend. Zo vertrokken wij vanuit Harlingen naar het Vingegat om daar te ankeren naast de zeehondenlocatie, noord van de boeien V3, V5 en V5A. Anker uit aan de rand van de geul, gespannen turen naar het speciaal voor zeehonden afgesloten gebied. Geen hond te zien; maar we bleven zoeken. Het staat immers op de kaart, dat zeehonden-symbooltje. Tot de jongste van het stel zich omdraaide (ik weet niet meer waarom) en aan de zuidkant van de geul een heel stel zeehonden zag liggen. Euforie alom, zeker toen we daar ook nog enkele jongen bij zagen. Ze lagen in alle rust op een steile bank, vlak langs de geul. Schepen voeren er langs, rustig op motor of zeil, maakten foto's. De beesten vonden het allemaal wel best. Wel (zee)hondsbrutaal van ze, om af te zien van een speciaal voor hen afgesloten gebied en dan zo maar "in het wild" langs de geul te gaan liggen.....

Maar het werd nog gekker. De zo veel besproken locatie aan de zuidzijde van de Blauwe Balg was de volgende plek waar ik de jeugd zeehonden had beloofd (nou ja, door ervaring wijs geworden hield ik het bij een voorzichtige voorspelling). We voeren verder en lieten ons droogvallen pal ten oosten van het veelbesproken gebied (53 21 260 N en 05 34 000 O). Andermaal in gespannen afwachting van wat we allemaal te zien zouden krijgen. Het water zakte. Laagwatertijd naderde, maar er was geen zeehond te zien. Teleurstelling alom. En onbegrip voor de afsluiting, want het gebied aan de zuidzijde van de Blauwe Balg viel

helemaal niet droog!! Water, zo ver het oog reikt. Misschien niet heel diep, maar toch: water. Ook geen vogels die op een bijna droge plaat hun kostje bij elkaar komen scharrelen. Zeehonden hebben daar dus niets te zoeken, althans niet om uit te rusten, jongen te werpen of te zogen. Ook hier weer (zee)hondsbrutaal van die beesten om niet te gaan liggen op de plek die er voor ze gereserveerd is. Of is het misschien niet hondsbrutaal, maar verstandig van ze; je kunt als zeehond toch niet op een niet-droogvallende plaat uitrusten met je jong? Tenslotte:

In het kader van de discussie over deze afsluiting vraag ik mij nu af: Voor zeehonden heeft deze locatie geen nut (of??) maar vanaf half tij kunnen de meeste van onze schepen er dan toch overheen?

Maria C. Haes
"Waterhaes"

De redactie van Berichten is benieuwd of meer leden van onze vereniging op deze locatie dezelfde of andere ervaringen hebben. Stuur ze ons s.v.p. toe en wij zullen er op terugkomen.

Interview met gedeputeerde, mevrouw J. Geldhof

Joke Geldhofs (1960) beslissing om in 1990 lid te worden van D66 veroorzaakte een keten van gebeurtenissen. Al snel werd zij voor diverse activiteiten en vertegenwoordigingen ingezet. Als statenlid van Noord Holland werd zij gevraagd om de enquêtecommissie van de provincie te leiden die onderzoek deed naar de beruchte affaire Landsbanki (2008/2009). Het collegebestuur trad naar aanleiding van die bevindingen zelfs af. Joke Geldhof zei "ja" toen zij werd gevraagd als gedeputeerde. Een gedeputeerde is misschien niet heel zichtbaar, maar bestuurlijk gezien slechts één trede verwijderd van de functie van staatssecretaris. Joke Geldhof is inmiddels een bestuurlijk zwaargewicht met in haar portefeuille onder andere het Waddengebied. Zij lijkt een behoedzaam bestuurder maar houdt troefkaarten in de mouw. Terloops merkt zij op al jaren vaarbewijs 2 én een boot te bezitten. Over de Waddenzee: "Waar de boot vertrekt, daar begint het al." Aan het stuur, het profiel is helder.

Hoe kijkt u terug op twintig jaar Waddenbeleid?

"De laatste jaren is een omslag merkbaar. Waar voorheen natuurbescherming voorop

stond, wordt nu gezocht naar een balans van beschermen, beleven en genieten van het Wad. Waar in het verleden de tegenstellingen voorop stonden, zijn overheden, natuurorganisaties en recreatieorganisaties nu met elkaar in gesprek over de ontwikkeling van het Wad. Bescherming van kwetsbare natuur is noodzakelijk. Maar als niemand deze gebieden kent, dan heeft ook niemand de behoefte om deze in stand te houden, dan gaat de samenleving met de rug ernaar toe staan. We hebben geleerd dat je de Wadden moet beleven, dan gaan mensen er voor. "

De provincie Noord Holland heeft na het jaar 2000 veel ambtelijke ondersteuning geleverd bij het tot stand komen van het Convenant Vaarrecreatie. Hoe is dat nu geregeld?

"Wij stellen nog steeds ambtelijke capaciteit beschikbaar om het vervolg van het Convenant Vaarrecreatie mogelijk te maken, ook als oliemannetje. Nu werken we, als trekker, samen met andere overheden, natuurorganisaties en vaarorganisaties met man en macht aan het Actieplan Vaarrecreatie, als vervolg op het Convenant. Bewustwording en beleving van het Wad staan daarbij centraal. En niet: hebben we nu driehonderd of vijfhonderd bootjes geteld. Met de ondertekening van het Convenant Vaarrecreatie in 2007 is de maximering vanuit het wettelijk kader voorlopig losgelaten. "

Hoe kijkt u aan tegen het loslaten van die maximering?

"Op heel veel punten heeft de benadering uit het Convenant Vaarrecreatie gewerkt, zo bleek uit de evaluatie hiervan vorig jaar. Er zijn wel een paar dingen waar extra aandacht aan besteed kan worden. Voorlichting en educatie, gastheerschap. Het is onze intentie om de kwaliteit en beleving van de Waddenzee centraal te blijven stellen en dus die oude beperking van maximering van het aantal ligplaatsen definitief los te laten. Want cijfers en aantallen zeggen mij niks. Wij werken nu vanuit het Regiecollege Waddenzee met alle partijen samen om de beleving voor mensen van het Wad en de natuur van het Wad te verbeteren. Binnen dit Regiecollege ben ik portefeuillehouder voor het Vaarconvenant en dat geldt voor het hele Waddengebied. "

Interview met gedeputeerde, mevrouw J. Geldhof (vervolg)

Bij velen is het beeld: het waddenbeleid is op hoofdlijnen in balans. We kunnen nog wel praten over kleine afsluitingen of andere kleine gebiedjes, maar grosso modo zijn we er. Klopt dat beeld?

“Ja. Nu is het de vraag hoe ga je dat dan concreet met elkaar invullen. Er is breed overeenstemming over de basisgedachte van de kwalitatieve aanpak. We gaan de balans op de Waddenzee verder uitbouwen. We gaan nu naar zeven jaar van oogsten, denk ik, waarbij in goede harmonie van partijen gekeken wordt hoe je samen kunt optrekken. Om het gebied te beschermen en verder te ontwikkelen. Je merkt een omslag bij mensen. Concreet kijken naar gebieden, hoe gaan we er mee om. De natuurorganisaties en de recreatieorganisaties zijn er al heel ver in. Nu zijn ook de overheden hier goed bij aangehaakt. Eerst zeiden we: iedereen moet weg van het Wad. Nu zeggen we: weest welkom op het Wad, maar ga er op een verantwoorde manier mee om. Ook diegene die vroeger vanuit angst pleitten om alles dicht te zetten, zeggen nu: kom juist wel. Maar als je komt, houd dan wel rekening met de bijzondere natuur in het gebied. Die positieve insteek levert volgens mij veel meer op dan het opgeheven vingertje. Beschermen. En genieten.”

Je ziet dat we na 2007 genuanceerder zijn gaan denken. Steeds meer denken mensen: die talloze zeehonden op die en die plek mogen ook wel eens vijfhonderd meter opschikken. Hoe kijkt u hier tegenaan?

“Het gaat om evenwicht en het is afhankelijk van wat een gebied kan hebben. U vertelt mij dat jaarlijks slechts 1500 mensen de kans krijgen om Rottum te bezoeken met excursies van Staatsbosbeheer. Maar de Slufter op Texel, iedere bezoeker gaat daar even heen. Hoe meer hoe liever, zou ik zeggen. Je moet wel zorgen voor evenwicht in de ontwikkeling van natuur en menselijke activiteit. Lastig om concreet te maken, maar het totale gebied is groot genoeg om beiden een plek te geven. Je moet dus als bestuurder kijken wat waar mogelijk is. Voor Rottum is dat bij wijze van spreken 1500 mensen per jaar, voor de Slufter misschien onbeperkt. Dat bepalen is maatwerk.”

Moeten Wadvaarders zich zorgen maken over afsluitingen?

“Over afsluiting van gebieden beslist het ministerie van Economische Zaken jaarlijks op basis van de Natuurbeschermingswet. Daarbij wordt zorgvuldig gekeken of (tijdelijke) afsluiting wel echt nodig is om kwetsbare natuur te beschermen. EZ is in gesprek met de natuurorganisaties en recreatieorganisaties over de mogelijkheden en beperkingen van een meer flexibele omgang met het gebied. Ook dat is maatwerk. Vanuit het Actieplan wordt nu gekeken naar de zogeheten “hotspots”, zoals Engelsmanplaat. Daarin speelt: hoe kan je veelvuldige menselijke aanwezigheid en tegelijkertijd de aanwezigheid van kwetsbare natuur in goede banen leiden. Om ook op die lastige plekken tot een balans te komen.”

Sommige wadvaarders zeggen: wij willen niet langer lijden onder die getatoeëerde biceps met 100 paardenkracht. De Noorderhaaks is in het nieuwe Actieplan waarschijnlijk een “hotspot”. Daar wordt soms gebarbecued, soms zie je daar de vreemdste tatoeages, er is wel eens een gottoblaster gespot. Wij pleiten voor handhaving en sanctionering als er sprake is van hufgedrag.

“Ja dat is lastig. Er zijn mensen die zich van beboeten niets aantrekken. Daar heeft het openbaar bestuur in ons land ook gewoon mee te maken. Je kunt wel zeggen je moet het handhaven, maar beboeten werkt niet in alle gevallen. Het geeft in ieder geval aan dat ook een goede handhaving op de Wadden essentieel is. “

De vereniging Wadvaarders heeft de inzet van de provincie Noord Holland zeer positief ervaren bij de totstandkoming van het Convenant Vaarrecreatie in 2007. En ook nu zet uw organisatie er de schouders onder. Kunt u iets vertellen over uw drijfveren?

“Wat ik van belang vind, is dat het gebied zijn kwaliteiten behoudt maar dat we er wel van mogen genieten. Dan moet je wel weten dat er mensen zijn die er van willen genieten -- en op welke manier zij er van willen genieten. De een met verrekijker voor de vogels. De ander

Interview met gedeputeerde, mevrouw J. Geldhof (vervolg)

met de helmstok in de hand. Het is prima dat dit onder de aandacht wordt gebracht. Waar het om gaat is dat iedereen met elkaar in gesprek is. Blijf energie vinden om dat te blijven doen. Zo heb ik ook andere partijen, zoals de Coalitie Wadden Natuurlijk (Staatsbosbeheer, natuurorganisaties, Natuurmonumenten, Waddenvereniging, stichting Wad) onlangs nog eens in gesprek gebracht met de heer Verhulst (EZ-ambtelijk verantwoordelijk voor het Wad) omdat ik mijn rol ook echt zie als regisseur voor dat gebied. Die rol zie ik vanuit de provincie, als overkoepelende verbindende partij. Zo komt er voor het hele waddengebied ook een beheerplan Natura 2000 Waddenzee vanuit het Rijk. Ik zie het als onze taak om te zorgen dat het Actieplan niet volkomen los staat van het beheerplan, maar dat het op een goede manier in elkaar grijpt. Noord Holland besteedt veel aandacht aan de ontwikkeling van het toerisme en vaarrecreatie, en wil zich ook voor de Wadden inzetten om het gebied top te laten zijn en te laten blijven.”

Wat kunnen we in die zeven jaren van oogsten verder nog verwachten?

“Het Waddengebied is natuurlijk ook Unesco werelderfgoed, waarvan het ministerie van Economische Zaken de “siteholder” is. Ik ben namens de provincie Noord Holland als siteholder verantwoordelijk voor een ander erfgoed, de Stelling van Amsterdam. Je kunt die Stelling vangen in een mooie foto en dat kun je met het Wad natuurlijk niet. Als “siteholder” heb je de opdracht om ook het verhaal van zo'n werelderfgoed te vertellen. Dit betekent dat je met promotie wereldkundig moet maken dat er in dat erfgoed zoveel “outstanding unique values” zijn. En let nu op: deze kun je voor het Waddengebied alleen maar laten zien door het gebied toegankelijk te maken voor mensen. Ze moeten het kunnen zien en beleven en pas dan kunnen ze de waarde ervan doorvertellen. Ook voor toekomstige generaties. Het wadvaren hoort daar onlosmakelijk bij. Dit laatste komt dus ook echt uit mijn hart.”

Interviewer: Paul Raasveld

The Wash

Aan de oostkust van Engeland, op dezelfde hoogte als onze Waddenzee en ten naaste bij half zo groot, ligt het natuurgebied The Wash. Het is anderhalf etmaal varen vanaf Den Helder. Al lang intrigeerde mij dat gebied, maar het was er nooit van gekomen om er heen te gaan. Tochten naar de Scandinavische landen en naar Spanje hadden prioriteit. Na vele zwerftochten op zee had mijn vrouw het wel gehad met zeilen op zee. Wij trokken ons met een platbodemd terug op de Waddenzee, mooi beschermd door de eilanden. Tussen Marsdiep en Elbe is er tenslotte water zat.

Zelf kwam ik intussen toch nog wel op zee. Ik hielp zo nu en dan een zwager bij het maken van oversteken. Hij hield dan ter plaatse vakantie met vrouw en kennissen. Daar tegenover was hij mij ter wille om plekken op te zoeken waar ik nieuwsgierig naar was. Zo kwam ik een jaar of wat geleden toch in The Wash. Ik stapte op in Harwich en zijn bemanning ging met de ferry terug.

Op weg naar de Wash

De tocht ging noordwaarts, langs Lowestoft en Great Yarmouth, de bekende stopplaatsen voor Nederlandse Engelandvaarders. Aan de noordkant van Norfolk, in de haven van Wells-next-the-Sea overnachtten wij aan de kade, tussen vissersboten en een enkel jacht. We werden meteen geconfronteerd met klassieke voorzieningen. Het tijverschil is daar n.l. wel zes meter, dus werken met lange lijnen voor en achter. Bij het inchecken kreeg je van de havenmeester een ladder te leen, om op en af de boot te komen bij laagwater. Verder was er een voorziening om het omvallen van het schip te voorkomen. Diepstekende kielschepen kunnen namelijk langs de kade op de bodem komen te staan,

die niet vlak is maar een zeker talud vertoont. Dan is er dus kans dat een schip als het droog komt te staan, van de kade wegvalt. In zo'n geval is er gereede kans dat het volloopt voordat het weer opgericht wordt door opkomend water. Ter voorkoming van zulke narigheid waren grote ringen op de kade ingemetseld op verschillende afstand, 10 of 15 meter van de kaderand. Met een touw aan de grootzeil val kan je dan de top van de mast schoren. Voor ons hoefde dat niet, omdat de boot voorzien was van een liftkiel. De diepte bij laagwater was nog voldoende. Maar de mogelijkheid gaf toch een maritiem gevoel.

Aankomst

De volgende dag op weg naar Kings Lynn, aan de rivier de Ouse, in de zuidoost hoek van The Wash. Het is dertig mijl. Het gaat vrij snel met de stroom mee. De toegang tot de Ouse is betond, zij het betrekkelijk schaars. Kings Lynn is een flinke stad, stammend uit de middeleeuwen. Aan het begin van de stad is een industriehaven aangelegd. Die is alleen bereikbaar bij hoogwater, een sluis met een enkele deur. Wel begrijpelijk bij een tijverschil van zeven meter. Coasters kunnen alleen in en uit bij hoogwater kentering. Zij moeten dan eerst dwars op de rivier manoeuvreren om de sluis te bereiken. Verderop is er een kade waaraan een aantal vissersboten ligt. Aanleggen is niet eenvoudig. Het gemakkelijkst lijkt vastmaken aan een visser, in de hoop dat die blijft liggen. Of anders ankeren op de rivier en met de bijboot naar de wal. Maar bij zo'n tijverschil kan dat ook een heel modderige sliktoestand worden. We proberen het eerst maar eens bij de haven. De sluismeester vertelt dat het gemeentebestuur voor plezierjachten een ontmoedigingsbeleid heeft. Om te voorkomen dat er te veel jachten bij de haven aankloppen, is het tarief per nacht gesteld op zo'n € 150. Niet om te doen dus. Maar dan blijkt er meer mogelijk te zijn. De sluismeester vertelt dat hij gemachtigd is om jachten in speciale gevallen te accommoderen. Dat kan in het geval mensen een gift aan een steunfonds voor natuur en milieu doen. Gezien het feit dat wij helemaal uit Holland komen en zo graag de stad willen zien, kan dat voor ons ook gelden. Het tarief daalt in dat geval tot enkele tientjes. Hij kan

The Wash (vervolg)

het regelen en geeft zelfs een bonnetje voor de gift. Zo liggen wij een tijdje later prins-heerlijk als enige jacht aan de kade van het Alexandra Dock.

Ruim de tijd om rond te kijken in de stad. De kerk, gewijd aan Johannes de Evangelist en de kloostertoren van de Grijze monniken, die Hendrik VIII eerst zou slopen vanwege zijn ruzie met de Paus (over huwelijken) maar bij nader inzien liet staan, omdat het een goede uitkijktoren voor de scheepvaart was. Verder nog meer wat in de foldertjes staat. Op Google Earth is het allemaal eenvoudig op te roepen met foto's en al. Zelfs de sluisdeuren van het Alexandra Dock zijn precies te zien. Helaas, ons bezoek werd voortijdig afgebroken. Mijn schipper bleek dringend gewenst in een aandeelhoudersvergadering, waar hij als commissaris moest zijn. Zo vertrokken wij met hoogwater de volgende ochtend. Alleen, geen aasje wind. Op de motor dus, stuurautomaat ingesteld, richting IJmuiden. Op de weg naar buiten zagen wij één jacht, ver weg in een zijarm van de rivier voor anker. Een tijdje later, zeven meter gezakt zou het beslist achter bank en begroeiing zijn verdwenen. Gelukkig was er afgetopt in Harwich. De volgende ochtend voeren wij weer op het Noordzee Kanaal, mooi op tijd voor de aandeelhouders, dat wel.

Verkenning lokt

Het mag duidelijk zijn, wie watersport associeert met mooie drijvende steigers, warme douches wanneer je maar wilt, fietsverhuur op loopafstand en restaurants op fietsafstand, kan beter maar niet naar The Wash gaan. Ik heb niet de indruk dat er de laatste jaren veel veranderd is, ook al zijn er geruchten dat er misschien gewerkt gaat worden aan de aanleg van faciliteiten. Aan de

andere kant, als je met een gunstig tij vertrekt van Terschelling en met 300 boten naar Kornwerderzand vaart en je vindt dat erg druk, dan zou The Wash wel eens kunnen lonken vanwege de adembenemende rust en stilte. Heel apart om een gebied, half zo groot als onze Waddenzee, voor jezelf te hebben, zij het dat je het moet delen met zo'n 400.000 vogels.

Een uitgebreide verkenning van het gebied wacht voor mij op een volgend leven. Ik zal dan met goed ankergerie en een behoorlijke dieptemeter, met laagwater het gebied verkennen, zoeken naar een priel tussen de zandbanken en de begroeide platen. Zoals vroeger in het Verdrongen Land van Saeffinghe in Zeeland. Misschien neem ik dan alle symfonieën van Bruckner mee.

Deze summier schets, in grove penseelstreken is voor een ieder eenvoudig te verfijnen met behulp van de computer. Met Google en Wikipedia is een schat aan informatie te bereiken. Ook ten aanzien van The Wash is er een omvangrijke bemoeienis van de overheid met het beheer. Het "Shore Management Plan" van 2009 laat een zeer uitgebreid rapport zien van het overleg tussen overheid en 14 betrokken instanties (wel een paar honderd pagina's). Daarbij heb ik overigens een equivalente tegenhanger van de Wadvaarders niet kunnen ontdekken. Restricties voor vaarders heb ik niet kunnen waarnemen. Voor geïnteresseerden is er zomaar een heleboel te "down-loaden". Net als The Wash zelf, ligt ook de informatie dus vlak bij.

Tjerk van der Zijpp
"Sir Oliver"

Naar de overkant

Dit strakke land
met akkers stug en stevig
en sloten als een streep
tot aan de horizon

vermoedt het kabbelende water
waar schapen wollig
grazen aan de dijk
zachtmoedig en onwetend

van deze volgepakte veerboot
die 't wolkend eiland meer
en meer in zicht brengt
op de vaart van wind

Annabel

POSTBUS 6139
9702 HC GRONINGEN

WADVAARDERS

TPG Post
Port betaald
Port payé
Pays-Bas

berichten 89 - oktober 2013